

SLOVENSKI NAROD.

plača vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke delale za vse leta 25 K., za pol leta 18 K., na četr leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vse 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi nam ponj, plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., na četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za tujo deželo toliko več, kolikor snaga poština. — Za narodno brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne izira. — Za oznanila se plačuje od petek-vrste po 12 h., če se se oznanile tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Doprin je izvelé frankovati. — Rokopisi se ne vradijo. — Uredništvo in upravljanje je v Kraščevih ulicah št. 5, in sicer uredništvo in I. nadstropju, upravnalstvo pa v pritličju. — Upravnalstvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Konec zasedanja.

Na Dunaju, 9. julija.

Zasedanje poslanske zbornice se je naposled vendar končalo. Parlament, ki je moral delati celo v dnevih najujšje, res pasje vročine, se je v soboto razšel in poslanci so se vrnili med svoje volice.

Poslanska zbornica je v minolem zasedanju rešila celo vrsto jako važnih predlog in ministrski predsednik baron Gautsch si lahko zadovoljno mane roke. Dosegel je toliko lepih uspehov, da jih morda sam ni pričakoval, dosegel jih je včas vsem nasprotjem, ki vladajo v parlamentu in dosegel jih je s samimi besedami.

Res, čudno, kako se v parlamentu spreminja vreme. Körber tudi ni bil tedaj v besedami in obljubami a jo je vendar popolnoma zavozil in nazadnje imel najhujši boj zlasti s Čehi. Cim je nastopil Gautsch, se je vihar poleg in vse stranke so mu tako rečeno na krožniku prezentirale svoje zapanje in svojo podporo. In ministrski predsednik baron Gautsch je to razpoloženje v parlamentu izborno izkoristil — zase.

Parlament se je razšel. Ministrski predsednik baron Gautsch ima cele koše pozitivnih uspehov, različne stranke pa imajo cele koše — neobveznih obljub.

Tudi Slovenci smo postali deležni lepe obljube, na katero so poslanci dali ministrstvu prav izdaten predjem na zaupanju. Vladna obljuba se tiče slovenske pravne fakultete v Ljubljani in vlada jo je kar dvakrat obljubila.

Ali se izkaže vlada vredno zupanja slovenskih poslancev?

Slovenski poslanci so vlado v zadnjih dnevih uprav rešili iz največje stiske. Kakor znano, so slovenski klerikalni poslanci postavili junctum med italijansko in slovensko fakulteto in njih dolžnost je bila, da so bili napeli vse sile, da se ta junctum vzdrži. Prilikom zato so imeli v proračunskem odseku in prilika je bila toliko ugodnejša,

ker je vlada moral v proračunskem odseku doseči rešitev predlog o italijanski fakulteti, sicer bi jej bili Italijani z obstrukcijo pokopali trgovinsko pogodbo z Nemčijo in še nekaj drugih stvari.

V tem trenotku so slovenski poslanci rešili vlado s tem, da so sami junctum uničili in pokopali in dopustili ter omogočili, da je proračunski odsek rešil predlog o italijanski fakulteti. Zgodilo se je sporazumno med obema slovenskim strankama in strankama in nosijo se poslanci odgovornost za ta svoj korak, s katerim so vladni vsekako kazali velikansko uslugo.

Z pozitivna dejanja so torej ne samo slovenski, nego tudi češki poslanci prejeli — obljube. Obveznosti te obljube pač nimajo. Hartovo obljuba glede slovenske pravne fakultete je na pr. dosti ugodna, ali čim je prišel Derschatt z voditelji nemških strank proti tej obljubi protestirat, je baron Gautsch hitro do Hartovo izjavo močno ublažil in jo restringiral tako, da je le prav malo ostalo.

Sicer pa nas uče dolgoletne izkušnje, da ima vlada časih pač dobro voljo, kaj storiti, ali da včas tej dobri volji ne more izpolniti svoje obljube. Tako se zna zgoditi tudi z vladno obljubo o slovenski pravni fakulteti in zato bi bilo nujno potrebitno — zlasti z ozirom na veliko razočaranje, ki je je provzročila vest o opustitvi junktuma — da slovenski poslanci povemo, kaj store in kako mislijo postopati na jesen, če bi vlada svojih obljub ne izpolnila.

Državni zbor.

Na Dunaju, 9. julija.

Z včerajšnjo sejo se je zaključilo nenavadno plodonosno zasedanje, kakršnega ni parlament poznal že pet let. Državni zbor se sklice zopet šele jeseni, in le, ako bi se zgodile na Ogrskem važne stvari, obljubil je ministrski predsednik, da ga sklice takoj.

stveniki lahko zasukali ost in mu odvrnili: »Kdor nam prvi fotografira enega samega angela, pred njim snamemo svoj klobuk!«

Mehanični postanek življenja iz mrtev snovi, to je bila že od nekdaj ena izmed onih točk, ki jo ljudstvo na vsak način hoče videti na gledališčem odu. Da bi se poglobilo v logične razloge, ki terjajo samonikli postanek življenja na zemlji, za to nima niti časa niti veselja — predno veruje, hoče gledati!

Od one dobe, ko je dokazala Kant-Laplaceova hipoteza, da je bila zemlja nekoč ognjeno žareča krogla, je znanstveno dogzano, da življenje na zemlji ni od vekovaj, ampak da je moralno na stari, saj v tako velikanski vročini, kot je tedaj vladala, na zemlji še ni moglo živeti nobeno živo bitje.

Odkod in kako je torej prišlo življenje na zemljo?

V dva tabora je razdelilo ljudi to vprašanje; eni so zahtevali čudež in trdili, da je življenje na zemlji nadnaravnim potom ustvaril Bog, drugi pa so dokazovali, da se

Najvažnejšo predlogo je dognala zbornica v zadnji svoji seji: odbirla je skoraj eno glasno krepite za alpske železnice. — Ravno tako je bil sprejet zakon o podprtavljenju Pinchgavske železnice. Proti ni nihče govoril.

Posl. Klofač je nato utemeljivel svoj nujni predlog za počenjenje živil. Nujnost je bila odklonjena.

Vsenemški poslanci so nujno predlagali, naj zbornica sklene, da se vladni naroči, naj se z ozirom na dogodek na Ogrskem za vse slučaje zagotovi na državno-pravnem, gospodarskem in finančnem polju. Nadalje se vlada posiva, naj takoj skliče parlament, ako bi se na Ogrskem sestavilo parlamentarno ministarstvo ali ako bi sploh prišlo odločitve v sled drugih političnih dogodkov. — Ministrski predsednik baron Gautsch je izjavil, da smatra vlada za svojo dolžnot, da vpraša parlament za mnenje, kakor hitro bi to zahtevalo razmere. — Posl. gref Sternberg kot glavni govornik contra je enkrat za spremembo odkrival svoja dinastična čuvstva ter zagotavljal, da goje vse avstrijski Slovani zvestobo napram habenburgske dinastiji. — Posl. Wolf je izjavil: »Usoda te države nas nič ne briga, ker usoda nemškega naroda ni odvisna od usode avstrijske države.« (Klici: Heil Alldutschland!) — Nujnost je bila skoraj eno glasno sprejeta.

Končno so bili brez debate sprejeti vsi nasveti odseka za podpore, nakar je predsednik vočil poslancem prijetne počitnice ter zaključil sejo na nedoločen čas.

Vojna na Daljnem Vztoiku.

Podrobnosti o Miščenkovi akciji.

»Novemu Vremenu« se poroča iz Hodsjadana: Oddelki Miščenkovega

voja so se dvignili proti jugu, da bi navalili na japonske pozicije na levem bregu reke Dunlja o. Stopivši v ofenzivo, se je general Miščenko zapletel v boj z japonskimi voji pri vasi Sanvajza, kjer so imeli Japonci zelo utrjene pozicije. Na pozicije same je navalil šele ob 3. uri popoldne, a že ob 7. uri zvečer jih je vzel z nasokom ter zasledoval sovražnika tri vrste daleč. Japonski bataljon, ki je branil te pozicije, je bil do zadnjega močna uničen. Protiv večeru so japonski voji dobili na pomoč eno poljsko in eno gorško baterijo.

Vsled tega se je boj snova začel, toda brez uspeha sovražnika. Nač voj je brez izgub vzdružil v svojih rokah sovražne pozicije, dokler ni nastala noč; nato se je pa umaknil na svoje prejšnje pozicije. Japonske izgube so bile težke. Vse bojišče je bilo pokrito z mrtvimi trupli in z orožjem, ki so ga Japonci odvrgli na begu. Mi smo ujeli mnogo sovražnikov in uplenili veliko množino streljiva in živil. Na naši strani je bilo ubitih 28 mož in dva častnika, ranjenih pa je bilo 119 mož in 19 častnikov.

Novejše vesti z mandžurskega bojišča.

General Linevič poroča: Japonci so dne 5. t. m. ob 5. uri zjutraj stopili v ofenzivo proti Bejnkuju in Luguhangu. Naši voji so se polagoma umikali, pri čemer so obenem zadrževali prodirajočega sovražnika.

V jutro 6. t. m. je sovražnik znova napadel Loguhan. Japonci so pričeli z artiljerijskim ognjem, nakar so se naše predstrelje umaknile. Nato so Japonci prenehali z ofenzivo. Sovražnik se je umaknil in zavzel svoje prejšnje pozicije.

7. t. m. zjutraj je več japonskih bataljonov in eskadronov z artiljerijo stopilo v ofenzivo proti našemu desnemu krilu. Naše predstrelje so napad odbile.

Iz japonskega glavnega taborišča pa se poroča o spopadih med sovražnimi predstrelji na cesti Fenghua-

Kajpuan-Kwangping. Rusi se polagoma umičejo proti severu.

Okupacija otoka Sahalina.

Vojni guverner otoka Sahalina, general Ljapunov, je 7. t. m. poslal tole brzjavko: Danes ob 9. uri dopoldne se je japonsko brodovje približalo vasi Šipisan, dvajset vrst jugovzhodno od Korsakovskega, in pričelo streliati proti obrežju.

Ob 2. uri popoldne so jeli torpedovke obstrelijevali vas Mere med Šipisanom in Korzakovskim. Istočasno so Japonci pričeli s 15 ladij izkrcavati vojaštvvo.

Ob 3. uri popoldne se je Korsakovska približalo 15 torpedovk. Naše obrežne baterije so jih jeli obstrelijevali in jih prisilile, da so se morale umakniti. Nač voj se je branil, kakor dolgo je bilo mogoče, končno pa je poveljnik ukazal obrežne baterije razbiti in sežgati vsa državna poslopja. Nato se je umaknil s svojim vojem proti severu. Med obstrelijanjem Korsakovske so bile ubite štiri osebe. En pomorščak se pogreša.

Petrogradski brzjavni agenturi se poroča iz Hodzjadean:

Japonsko brodovje, ki se je približalo otoku Sahalinu, je tvorilo 7 križark, 2 oklopniči, 3 topničarke, 36 torpedovk in 10 transportnih ladij z vojaštvom, določenim za okupacijo.

Ruska ojačenja.

»Daily Express« poroča, da počila Rusija vedno in vedno nove voje v Mandžurijo. Transport na sibirski železnici se ni zmanjšal, mar več poleča. Vsak teden dospe 42.000 mož na vlak ima 30 takih vagonov. Vsak vlak je prostora za 35 mož. Vsak vlak torej prepelje na bojišče 1050 mož. Za častnike so določeni posebni vozovi.

živa bitja na njej. Življenje na zemlji ni nastalo, ampak se je le razmnožilo iz prvotnega žartanskoga organizma, iz ognjeno žareča zemlje. — Velepoečitna in globoko zamišljena je ta teorija, manjka pa ji dokazovalne moži in znanstvene podlage.

Odkod je torej življenje? — »Sam ob sebi vzklikl iz mrtve zemeljne snovi«, odgovarja večina znanstvenikov in utemeljuje to svoje naziranje z globokimi razlogi. Enotnost prirode, vsestranska sorodnost in enakost organskih in neorganskih kemičnih sestavin, naravni razvoj vse ostale prirode — vse ti in še nešteti drugi argumenti terjajo naravni, samonikli postanek življenja, takozvan preploditev (genetic ratio aequivoce).

Ni danes moj namen teoretično utemeljevati, v koliko dà je hipoteza preploditve utemeljena in katera dejstva ji govore v prilog. Omejiti se hočem samo na najnovejši praktični poizkus, eksperimentalnim potom do-

prvi postanek življenja na rodni zemlji.

Nad vse fantastična je ta teorija in skrajno neverjetna v cellem obsegu, in naj se ji je pridružil tudi učeni Helmholtz¹⁾, jo mora vsak resen znanstvenik odločno zavreči.

Toda ta teorija še ni dosegla vrhunca nebrzdane človeške fantazije, ki želi razrešiti uganko o postanku življenja, kajti Preyer²⁾ je vstvaril nov, še bolj fantastičen nauk, trdeč, da je življenje na zemlji od vekovaj. — Že ognjeno žareča zemljiska krogla je bila po njegovem mnenju gigantsko živo bitje, in ne samo zemlja — vsa ognjena žareča nebesna telesa so mu velikanski živi organizmi »deren Atem vielleicht glühender Eisendampf, deren Blut flüssiges Metall und deren Nahrung vielleicht Meteoriten waren.« — Cela ognjeno žareča zemlja mu je eno samo velikansko živo vroče telo, katero je ohladivši se rodilo vsa ostala

¹⁾ Helmholtz, Über die Entstehung des Planetensystems v. »Vorträge und Reden«; Braunschweig 1884 zvezek II.

²⁾ W. Preyer, Die Hypothesen über den Ursprung des Lebens; Berlin 1880. 1 K. 20 via.

LISTEK.

„Radijobi“ in postanek življenja.

(Prirodoslovna skica.)

Široka ljudska masa vpije po igri — po igri celo v znanstvenih stvareh. Gledala bi rada in strmela — in tako zahteva od zoologa, naj ji razstavi v svojem panoptiku prehodno obliko med opico in človekom (pithecanthropom), in od bijologa terja, naj ji v retorti iz mrtve snovi umetnim potom zvati življenje; ves svetovni razvoj bi najraje »ad osculos« zrla v kinematografski reprodukciji.

Ta ljudski instinkt so kaj dobro znali izrabljati nasprotniki moderne vede, predvsem teologi, ki ne menjajo klicati znanstvenikom: »Tega in tega že ne znate! — Ustvarite nam eno samo živo stanico! — Spopolnite nam opico v človeka!« Ironično je zakljal Lueger v nižjeavstrijskem deželnem zboru: »Kdor mi prvi ustvari eno samo bilko, pred njim snamem svoj klobuk!« ne vedoč, da bi znan-

Novi obrtni zakon.

Dunaj, 9. julija. V permanentni obrtni odsek, ki bo razpravljal o novem obrtnem zakonu, je bil izmed Jugoslovjanov izvoljen »strokovnjak« dr. Žitnik. Načelnik odseka je posl. dr. Malachovski. Seje bo imel odsek 10, 18. in 19. t. m.

Olajšave v vojaškem službovanju.

Dunaj, 9. julija. V brambnem odseku je včeraj odgovarjal brambovski minister Schönaich na tozadnva vprašanja, do bo vojna uprava gotovo izpolnila svojedasno obljubo ter odpravila orožne vaje v 11. in 12. letu vojaške obveznosti. Dveletna aktivna služba pa je itak že zagotovljena v novem brambnem zakonu ter se uveljavlji z zakonsko novelo, akopolične razmere ne bodo še kmalu dopustile, da bi se novi brambni zakon predložil državnemu zboru.

Krisa pri bosanski deželnvi vladi.

Sarajevo, 9. julija. V vojaških krogih se razširja vest, da se je načelnik bosanske deželne vlade podmaršal baron Albori sprič s skupnim finančnim ministrom baronom Burianom zaradi vojaškega vodstva in uprave. Albori je bil na Dunaju, da bi zadevo uredil, kar pa se mu ni posrečilo, veled cesar bo baje v najkrajšem času odstopil.

Dogodki v Macedoniji.

Sofija, 9. julija. V severni Macedoniji se ustanavljajo zadnje čase močne albanske čete, ki se pripravljajo na skupni napad na srbska obmejna mesta. Srbi beže iz mest. — V Skoplju je bila v načodnosti odpolancev konzulov obsođa zaradi bolgarske »veleizdaje« v Košani. Dva obdolženca sta dobila po 15 let, drugih osem pa po štiri leta ječe.

Poljska vstaja?

Rim, 9. julija. V Laganu je bil nedavno tajni shod poljske revolucionarske stranke ter se je sklenilo, da se izda poziv na vse Poljake, naj se oborožijo ter pripravijo na splošno vstajo.

Nemiri na Ruskem.

Odesa, 9. julija. Več tisoč ljudi se je zbralo pred vojašnico, kjer so zaprti puntarski mornarji z ladje »Pobjedonoscev«. Množica je premagala straže ter odvedla jetnike s sabo. Obenem je izdala revolucionarska stranka proklamacijo, v kateri svari vlado, da bi puntarje obsodila na smrt, ker bi v tem slučaju vsa vladna poslopja zletela v zrak. — Policia še ne prestano zapira ljudi zaradi zadnjih izgredov. Pri tem ne prizanašajo nikomur. Med zaprtimi je tudi rektor vseučilišča. — O podadmiralu Krjugerju se govori, da se je usmrtil.

kazati samonikli postanek življenja iz mrtve snovi.

Opisati hočem najnovejšo retorto življenja, najnovejšo znanstveno »predstavo za ljudstvo«.

Homunculus redivivus! — Zdi se, kot da je zopet oživelja mistika srednjeveških alkemistov, tako pogosto si sledi v novejšem času poizkusi, eksperimentalnim potom zvariti novo življenje in tako premostiti med živim in mrtvim svetom zevajoči prepad. In dasi temelje ti najnovejši poskusi na znanstveni podlagi, dasi se izvršujejo potom modernih prirodoslovnih metod, se nam vendar dozdeva, kot da bi vel iz njih nekak dih srednjeveške mistike.

Kajti, odkar je Pasteur s populnim neuspehom iskal samotvorno nastajanje bakterij in drugih nad vse enostavnih organizmov iz mrtve snovi, odkar se je slaboznani »Eozoon canadense« — stvor, ki so ga našli v najstarejših plasteh naše zemlje in ga proglašili za nekak prehod med mrtvim kristalom in živim organizmom — razkrinkal kot bitje pristno mineraličnega rodu: od tistih dob leži neko prokletstvo nad vsemi po-

Bukarešt, 9. julija. Rumunska vlada najbrže pustarjev z ladje »Potemkin« ne izroči Rusiji, ker jih ne smatra za vojne begune, temud za politične slošinice. Političnih slošinice pa si Rusija in Rumunska ne izročata. Razposlali so jih takoj prvi večer v razna rumunska pristanišča, odkoder smejo oditi kamor hočejo. Puntarji so pri predaji prosili, da bi smeli vzeći z ladje blagajno z 800.000 K, česar pa jim rumunska vlada ni dovolila. Ladji je Rumunska dala Rusiji na razpolago. Moštvo torpedovke, ki je »Potemkin« spremljala, zatrjuje, da jih je posadka »Potemkin« prisilila, da se ji pridružijo, a sedaj se hočejo kot Rusiji vdani vaki vrniti v Odeso.

Dopisi.

Iz Cerknice. V »Slov. Narod« z dne 1. julija 1905 št. 148. je bil dopis iz Cerknice, v katerem je neka strupena deteljica mene na prav žaljiv način napadla in to povsem neopravičeno. Res je, da jaz gradim v Cerknici poleg svoje sednej gostilne, katera je najstarejša v Cerknici ter bila vedno na dobrem glasu in vedno delovala v narodno-naprednem smislu, še eno vedjo goštinstvo z bolj udobnimi prostori. Vsak Cerkničan bi moral biti vesel, da se v Cerknici sploh kaj gradi. Seveda, če je človek v Begunjah ali pa na Rakeku, ga to dosti ne briga, tudi Cerkničan ne, če je na koncu trga. Gradi pa se gostilna tako, da ni promet nikakor oviran, ker je cesta prosta in se lahko mimo zgradbe s senenim vozom pelje in umakne torej tudi človek, če bi bil še v takih rožeh. Torej je radi svetilke prav nepotrebitno očitanje, še bolj pa radi dobivanje meštarije in agitiranja. Jaz še nisem nikogar lovil za svojo gostilno, tudi ne v to svrhu še nikjer meštaril in agitiral. Kdo pa ima več prostega časa za pohajkovanje, o tem je sodba lahka. Le zavist in škodljivost zamore tako praslepit, da se mene brez povoda tako javno grdi. Gori omenjeni dopis pa teži le za tem, da bi mene pred svetom očrnili in spravil mojo gostilno na slab glas. Pa z akaj? Strupena deteljica to dobro ve, da je temu bizijsko vino vzrok, potem usiljevanje drugega piva in končno, ker so se mizarška dela pri zgradbi nove goštinstve drugemu oddala. Kot narodno-napredni krčmar ne iščem družbe pri ljudeh, ki so že vse barve na sebi imeli. Če bi bilo pri zgradbi nove gostilne kaj nepravilnega, bi bila že gotovo dotična oblast vmes posegla. V našem okraju ta trojics, katera hoče vse podse spraviti in ljudi terorizirati, ne bo imela veliko uspeha, tudi sedaj ne, ko se je njej pridružil četrto perešček! Ta četveroperesna deteljica naj pokaze svoje pravice in naj s takimi umazanimi dopisi v prihodnje izsostaja. Tako za danes, pa brez zamere.

Ivan Žumer.

(Op. ured.: Konstatičemo, da notarski uradnik v Cerknici, gospod Zvonko Kocjan ni v nobeni zvezi z dopisom iz Cerknice, z dne 1. julija v »Sl. N.« št. 148.

izkusi, ki hočejo spojiti kraljestvo mrtve in žive prirode.

Z globokimi, in ne ravno popoloma neutemeljenimi, predskodi se ima od tedaj boriti vsak, ki hoče pred znanstvenim svetom življenje kuhati v retorti.

Ni se še popolnoma polegel odpor in vihar, ki se je dvignil lani vzprdo Schroenovih najdb. Zasedajoč postanek kristalov je opazil ta učenjak prikazni, ki smo jih do tedaj zrli samo na živih bitjih. Iz kamernih stanic — krstil jih je »petroblast« — je pod drobnogledom videl nastajati kristale na isti način, kakor izvirajo in nastajajo iz stanic vse žive bitje. — Kje je tedaj meja med mrtvim in živim svetom? — Vse živi! — Vse, počeni od nebesnih meglj tja skozi čudopolni svet kristalov in raztopin gor do kraljestva rastlin in živali — vse, vse žive! Tako je zaklical Schroen v očigled svojim opazovanjem.¹

In tedaj so se rasburila mnenja

^{1) Kratki oris Schroenovih raziskovanj podaja: Moriz Benedikt, Krystallisation und Morphogenesis; Wien 1904.}

III. skupščina »Zveze slovenskih društev«.

Včeraj popoldne ob treh so se zbrali v prostorih »Glasbene Matice« odposlanec slovenskih pevskih društev iz vseh pokrajij na svojo tretjo redno skupščino, ki je bila razmeroma dobro posebena.

Skupščino je otvoril predsednik prof. Anton Stritof ter imenoval za tajnik g. D. Šebenik, sa očrovatelja zapisnika pa gg dr. Fran Goršič in dr. Vl. Ravnihar.

Ismel 36 pevskih društev, ki so nahajajo v »Zvezci«, jih je poslalo 19 svoje zastopnike na skupščino, in sicer: »Vrancska Vilac na Vrancem« (g. Ivan Kramar); pevski zbor »Slovenski Čitalniški« v Gorici (g. Ivan Mercina); »Čitalniški pevski zbor« v Kranju (g. Vilko Rus); »Dolenjsko pevsko društvo« v Novem mestu; »Slovensko društvo« v Ptiju (gosp. vodja M. Hubad); pevski zbor trga društva »Merkur« v Ljubljani (g. Josip Držar); pevski zbor društva »Zvezde na Dunaju« (g. Vilko Sever); Slovensko društvo »Lirac« v Kamniku (gosp. Fran Korosec); »Slovensko društvo« v Ljutomeru (g. Fr. Zacherl); »Žirovnikovo pevsko društvo« iz Št. Vida (gosp. Iv. Žirovnik); pevski zbor »Slovensko društvo« v Celju (g. Al. Terček); »Celjsko pevsko društvo« (g. dr. Anton Schwab); pevski društvo »Slavec« v Ljubljani (g. Ivan Čern.); pevski društvo »Ljubljana« (gosp. Rado Sturm); »Vipavsko-pevsko društvo« (g. Fran Grum); pevski zbor »Čitalniški« v Cerknici na Goriškem (g. Gabrijel Bevk); pevski zbor »Glasbene Matice« v Ljubljani (g. dr. Fr. Goršič) in pevski klub slovenskih društva »Slovenije« na Dunaju (g. Adolf Ribnikar).

Pozdravivši v kar najiskrenješih besedah vse deležne, zlasti one iz daljnih obmejnih krajev, je naglašal predsednik v svojem govoru, kako zelo ga veseli, da se je tudi med slovenskimi društvi pričelo živah nejšev življenje in delovanje, za kar je dokaz častno število delegatov, ki so se zbrali na tej skupščini; takisto veselo je tudi, da si je večina »Zvezci« pripadajočih društev svesta svoje načine in da stremi z vнем dosegati svoj vzdeleni cilj. Toda tudi v tem oziru bo treba še vedje popolnosti, k čimer bo pa na več pripravil strožja disciplina. Predsednik se je spominjal desetletnice pevskih društva »Kolac« v Trstu na čigar slavlju je baš ta dan zbranih 13 slovenskih pevskih društev s preko 500 pevci. Na predsednikov predlog se je »Kolac« posiljal brzognavni pozdrav.

O delovanju »Zvezci« je poročal tajnik g. Drag. Šebenik. Iz njegovega poročila poenamamo, da je v preteklem letu pristopilo »Zvezci« 11 novih društev, da združuje torej »Zvezci« sedaj pod svojim okriljem 36 pevskih društev. Odbor je imel 7 sej, v katerih se je zlasti obravnavalo o čim najboljši organizaciji v »Zvezci« stojajočih društev. Odbor je zlasti razpravljal o vprašanju, da li bi ne kažalo, da »Zvezci« izdaja svoje glasilo »Glasbeni List«, a je prišel do prepričanja, da je to iz gmotnih ozirov sedaj še nemogoče. Da se pa vendarle pomogni glasbeno literatura, je odbor vplival na »Glasbene Matice«, da je razpisala nagrade za 5 moških in za 3 mešane zbrane.

in še danes se niso pomirila, tako da po preteklu enega leta ne vemo, kako stališče nam je zavzeti napram tako važnim najdbam.

Ni se še ustavilo znanstveno mnenje o verodostojnosti in daleko-sežnosti Schroenovih opazovanj, in že prinaša brzovaj iz Anglije novega gradiva do zopetnega razmišljanja in pretresanja istega znanstvenega vprašanja.

»Življenje se samo ob sebi poraja iz mrtve snovi« tako se glasi vsebina Burkejeve brzognavke v kratkih besedah.

V stekleničico, napolnjeno z želatinom, ki je zelo pripravno sredstvo za umetno rezo in razmnoževanje bakterij, je shranil Burke drobec radija, one čudopolne nove prvine, ki neprestano pošilja iz sebe za človeško oko nevidno žarko, ki vedno iz leta v letu producira sama iz sebe gorkoto in elektriko. Neka tajna počje ta prvina, ki greje, ne da bi jo kuril, neka tajna svetilka, ki sveti, ne da bi ji prilival rezo, neki tajen stroj, ki producira elektriko, ne da bi ga hrani. K vsem tem njegovim čudesom pa se je pridružilo novo še

poročilo je bilo soglasno sprejeto, tajniku je pa izrekla skupščina za njegovo požrtvovalno delovanje svojo posebno pohvalo.

O gmotnem položaju »Zvezci« je poročal g. Ivan Dražil. Dohodkov je bilo 712 K 13 vin, stroškov pa 345 kron 20 vin, torej prebitka 366 K 87 vin.

Tudi to poročilo se je vzel brez debate na znanje, nakar se je dal odboru na predlog gg. Završana in Rosmana absolutior.

G. Armič je nato poročal o delovanju in o nastopih v »Zvezci« se nahajajočih društih.

Koncertni vodja g. Matej Hudad je poročal o uspehu konkurenčnega razpisa »Glasbene Matice« za 5 moških in 3 mešane zbrane. Na ta razpis je došlo 26 konkurenčnih skladb, in sicer 14 moških in 12 mešanih zborov. Nagrada se je prisodila temelj zborom: »Ljubezen«, izpremenjeno srce in »Popotnik«, uglasil Josip Procháška, »Francisc«, uglasil Emil Adamič in »Na poljanje«, uglasil Oskar Dev. Pohvala pa se je priznala temelj skladbam: Jos. Procháška »Moč ljubezni«, Oskar Dev »Zarja«, Jakob Aljaž »Jobje in Domovinie«, Oskar Dev »Pomlad«, Ivan Osvirk »Napitnica«, Hrb. Vogrič »Pismo« in izpremenjeno srce in V. Krek »Pogovor z domovino«. Vse te skladbe so deloma prav dobre, deloma dobre, določeno v tisk in se izdajo. Treba bo, da bo tudi »Zvezca« izdajati glasbena dela; v to bi kazalo, da bi se obrnila za podporo na deželnih zborov. Ko je g. Hubad končal svoje poročilo, so mu skupščinarji pripredili viharno ovacio.

Dolgotrajna debata se je vnela pri točki »Določitev kraja in časa prihodnje redne skupščine«. Predsednik g. Stritof je izrazil željo, naj bi se prihodnja skupščina vrnila kje izven Ljubljane, g. Gabr. Bevk je predlagal v Gorico, gosp. Zacherl Celic, g. Koemur pa Trst. Dr. A. Schwab je stavil predlog, da bi se naj prihodnja skupščina zopet priredila v Ljubljani, in sicer ob prihodu kakega velikega koncerta. Po živahov debati so je z večino glasov sprejet dr. Schwabov predlog.

Na predlog dr. Goršiča se je letni prispevki, kakor doslej, določil na 40 vin, za vsakega izvršujočega člana. G. Mercina in Zacherl sta izrazila željo, naj bi »Glasbene Matice« izdajala tudi zbrane s spremembami kakšnega instrumenta, zlasti bi se pa naj ozirala pri tem na izdajanje ženskih zborov, ki jih še najbolj pogrešamo.

G. dr. Schwab je nasvetoval, naj bi »Zvezca« stopila, dokler nimata svojega glasila, v dotiku s hrvatskim »Pejačkim Vjetnikom«; predsednik Stritof je odgovoril, da je »Zvezca« vsem društvtom priporočala »Vjetnika« v narodno in da ga najsmatra kot svoje glasilo.

G. Bevk in Juvan sta pripredala, naj bi se »Zvezca« zanimala za zapuščino pokojnih skladateljev Volariča in Bartla.

On sklepnu skupščine pa je gosp. koncertni vodja M. Hubad apeliral na skupščinarje, naj pridno nabsirajo in zapisujejo napeve narodnih pesmi, kažoč na neprečenljivo važnost in vrednost tega narodnega gradiva.

Na predlog g. dr. Goršiča se je nato volil z vzklikom tale odbor: Predsednik g. prof. Ant. Stritof, koncertni vodja g. Matej Hubad, in njegov namestnik g. Pavel Gorup;

V prvih povojuh še leže opisani poskusi, sprejeti jih moramo z vso skepso in rezervo in ne vemo še, kam se končno nagače skodelica na tehnici. Jih bo li doletela usoda ne-srečnega Eozona, ali pa bodo morda položili zadnji nerazrušni kamen v stavbo mehanskega svetovnega nazora?

Za učenjake je njihov uspeh skoraj istega pomena; stroga logika in premogli teoretični razlogi so jih priveli do principijalnega priznanja praploiditve, — eksperimenta, gledališča ne potrebujejo — tudi brez Duboisovega pithekanthropia so neomejano verovali v živalski izvor človeka.

Ljudstvo pa kriči po igri, po dejstvih, za svetovni nazor široke mase bi bil uspeh teh poskusov ne-precenljivega pomena.

In če se kdaj uresničujejo nade, ki jih zidamo nanje, tedaj pride nad teologe, oni neizogibni dan, ko bodo svojemu svetovnemu nazoru moralni pisati testament!

Pavel Grošelj.

odborniki za Kranjsko gg: dr. Vlad. Ravnihar, Drag. Šebenik, I. Dražil, Emil Armič, Ivan Komur, Slavoj Lebar, Ant. Deleva, V. Rus, za Primorsko gg: prof. Iv. Mercina in Srečko Bartel; za Štajersko gg: dr. Anton Schwab in Fr. Zacherl; za Koroško gg: Val. Stangel. Za vrščani in Rozman.

</div

nebenih lepot s polno mogočno
neščimi akordi, zato se je žudit,
je bila doslej skoro pozabljena.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 10. julija.

— **Politično pustolovstvo.**

Slovenec je potreboval skoro vse, da je prišel do sape, tako ga je poparilo razkritje dr. Majarona, da bil dr. Susteršič tisti mož, ki je prvi zahteval utrakvistično učilišče v Ljubljani mit nem Stock deutscher Lehrkanzel. Kar smešno je opazovati cibune skuse »Slovenčeve« oprati dr. Susteršiča in klerikalno stranko. To je Susteršičev izjava, ki daleč presegajo sklep deželnega zabora in vse, kar so zahtevali kdaj predniza stopniki, proglaša Slovenec v svoji velikanski stiski in taktično in strategično potezo. Pogrite se solit s tako taktiko in strategijo. Susteršičeva izjava je bila navadna oslarija. Susteršič se je takrat z brutalno brezobzirnostjo in škodo dobri stvari v silu za govornika, vsilil ne zato, da nam prijeti vseučilišče, nego da se v parlementu rehabilitira. In prav tega čisto osebnega razloga, da bi namreč pri svojih nemških nasprotnikih napravil ugoden vtis; zato je Nemcem več končiral, nego bismel posklopil deželnega zabora. Niti deželni zbor niti napredna stranka se nihkdar izrekla za utrakvistično učilišče mit einem Stock deutscher Lehrkanzel, zato se je izredel samo Susteršič in njegova stranka. Ja, dr. Majaron je pribil prav zaradi infamne gonge in ostudnih laži, ki jih je v tej stvari razširjal »Slovenec«. Kar piše sobotni »Slov.« je zgolj humbug, ki naj prikrije velikansko umparijo njegove stranke, ki je dolžila napredne poslanke in župana Hribarja izdajstva in slovensko zatrjevala, da se klerikalni poslanci niso nikdar izrekli, da bi se na bodočem vseučilišču nihkak predmet v nemškem jeziku, med tem, ko je bil prav dr. Susteršič tisti mož, ki je vladl priporočal vsojezično vseučilišče mit einem Stock deutscher Lehrkanzel. V tej Slovensčevi polemiki se je izkazala posebna nehonetnost klerikalcev in njih fenomenalna brezstidnost, s katero se upajo lagati in varati javno mnenje in tega ne prikrijejo s strateščina in taktična »Slovenčeva« zavijanja!

— **Zmaga in poraz.** Pri državnobrski volitvi volilnega obraja Maribor-Ptuj so zmagali hohenzollernci, kar je bilo že naprej pričakovati. Nemška ljudska stranka je dobila krepek udarec, socialna demokracija more zaznamovati izgube, Slovenci so napredovali. Res je, da ne morejo misliti še takoj kmalu na zmago v tem volilnem obraju, a dejstvo, da so napredovali na celo tretjino glasov od leta 1901, je tako razveseljivo, da mora priti naposled zmaga, že bomo delali kot doslej. Hohenzollernci ne morejo torej govoriti o drugem kot o porazu, ravno tako nemška ljudska stranka in socialistična demokracija, ki so pri tej volitvi imeli najmanj glasov.

— **Vojaško oskrbovališče in staro vojaška bolnica na Dunajski cesti.** V smislu sklepa občinskega sveta zaradi nakupa vojaškega oskrbovališča in stare vojaške bolnice se je mudil župan Hribar zadnje dni na Dunaju in je interveniral pri različnih oblastih, ki imajo o tej stvari odločiti. V soboto so imeli občinski svetniki zaupen sestanek, na katerem jim je župan poročal o svojem posredovanju. Čujemo, da je župan dosegel povojen uspeh in da je skoraj zagotovljeno, da dobi mestna občina omenjeni poslopji in k njima pripadajoči svet — danes gotovo najlepše stabišče v Ljubljani.

— **Bleški župnik Janez Oblak,** ki zna deliti zaušnice, da mora oklepati potem več dni ležati doma, je pri tem še nemščutkar.

Občinskemu odboru je vložil nemški pisano vložko zaradi 72.000 krov, ki naj jih plača občina za cerkev. »Slovenec pa vspodbuja bleške domačine, naj kažejo proti tujsem slovansko mišljenje. To je res lepa doslednost!«

— **Damski odbor za Prešernovo veselico** ima jutri, v torek ob 5. popoldne v »Mestnem domu« svojo sejo. Če dame prosi ga Franja dr. Tavčarjeva, da se te seje, ki jo predzadaja, gotovo udeleže brezizjemno vse!

— **Seja moškega odbora za Prešernovo veselico** je danes zvečer ob 6. uri v mestni dvorani na magistratu, na kar vnovič opozarjam vse gospode člane.

— **Predavanje »Prosvete« o Prešernu** bo brezvomno ena najlepših priredb o priliki Prešernove veselice. Poleg Prešernovega portreta, njegovega spomenika se reproducirajo Karpelove slike, ki jih je »Prosveti« brezplačno dovolila založnica in izdajateljica ilustrirane izdaje Prešernovih pœizij tvrdka Kleinnayer & Bamberg. Nekatere slike so že izvršene. Najkrasnejše so pač kolorirane slike »Nezakonska mati«, »Cop v Savi«, in »Orto-mir«. Dosedaj so tudi že gotove: »Zadnji boj«, »Nuna in kanarček«, »Savica«, »Prešernov dom« in »Stanko Vraz«. Predavanje je prevzel podpredsednik »Prosvete« g. Pavel Grošelj.

— **Iz Kranja** je poslala gdč. Mara Polakova K 251, ki jih je nabrala v družbi gdč. Anice Mayrove na korist veselice za Prešernov fond. Rodoljubni gospodje sta podali s tem najlepši zaled svojim tovaršicam. Živeli! Imena darovalcev in darovalk se objavijo pri prvi priliki; želimo le še mnogo tako uspešnih nabiralk!

— **Gremij ljubljanskih trgovcev** je imel danes opoldne zborovanje, na katerem dnevnem redu je bila tudi volitev v načelstva. Za to volitev je bilo med slovenskimi trgovci precej zanimanja — ali se je izvršila volitev soglasna in katken je bil izid, o tem danes še ni mogče poročati.

— **Občni zbor št. peterške ženske in moške podružnice sv. Cirila in Metoda** bo v četrtek, dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer na gostilniščem vrtu gospod Crnetove na sv. Petra cesti po občajnem sporedku. P. n. članice in člani se pozivajo najvjudneje, da se ga izvršila volitev udeležiti v čim možno mnogobrojnom času.

— **Popotni studijni sti-pendij za leto 1905** je dobil od cesarsko kraljevske akademije znanosti in umetnosti v Pragi gosp. Jos. Precházká, skladatelj v Ljubljani, za svoje novo delo »koncertno ouverture« za veliki orkester.

— **Za pisatelja Podrav-skega** je darovala v Mikuževi gostilni zbrana družba 13 K, in sicer g. Ana Gerberjeva 1 K, g. M. Ažman 1 K, g. J. Bahovec 1 K, g. Fr. Gerber 2 K, Neimenovan 1 K, g. Kandare 4 K, C. M. Koch 1 K, Neimenovan 1 K in I. Zarli 1 K. — Iskrena hvala!

— **Z Ježice** se nam piše: V nedeljo dne 2. julija se je vršila veselica tukajnjega pevskega društva »Straža« v prostorih in na vrtu g. Fiorjančka. Navlžic nezgodni vročini, in da je bilo nebroj veselic v Ljubljani in okolici, se je napolnil obesnični vrt kakor tudi notranji prostori popolnoma. Da je bilo dovolj zabave, je skrbela mengiška godba, pevsko društvo »Lirje« iz Kamnika (moški zbor) ter vrlji Žirovnikov zbor iz sv. Vida, ki sta izborno rešila svojo nalogo. Tudi domača pevsko društvo je nastopilo, ter z ozirom na to, da je društvo še mlado, presenetilo občinstvo. Med posameznnimi nastopi je deloval srečolov, šaljiva pošta ter je nastopila slavnostna »Brna s Posavja«, ki je vzbudila mnogo zabave. Za red je skrbelo domača veletrško društvo, za kar mu gre vsa čast. Slavnostna pevskima zboroma pa izkramo tem potom zahvalo za požrtvovost, da se nista strašila hude vročine in dolge poti. Domučemu društvu pa kličemo: »Le tako naprej, in zgotovljena vam je lepa prihodnost!«

— **Utonil** je v Litiji včeraj (nedeljo) popoldne ob polu 3. uri pri kopanju v Savi tukajnjega župana 28letnega Ivan Damjan, ki je bil dober sedlar. Njegova žena je stala na bregu s 5½ meseca starim otrokom in ko je videla, da se nju mož topi, je letala pomoci klicat, a ker ni bilo nikogar kmalu in ne pri rokah čolna, je izginil. — Svojo malo rodbino je pustil nepreskrbljen. Trupla še niso našli. Zdaj pa nekaj za sedanje stotele! Ko se je ta novica raznesla, poslala je neka njegova sorodnica k cerkovniku, naj hitro zvonii zadnjo uro, ker če utoplence »obzvoni«, ga voda ne nese naprej in se ga lahko najde!

— **Meščanska godba v Kranju** se je sama ponudila, da

sodeluje pri veliki Prešernovi veseli, ker hoče s tem izraziti ozke zvezne Kranja z našim pesnikom. Godba se je torej drago volje angažovala, zlasti še s osirom na to, da svira izključno le slovenske glasbene točke, v prvi vrsti slovenke. Godba nastopi v ličini svojih uniformah.

— **Židovske pijavke** na Jesenice izrabljajo na prav lokav način domačinom prodajo zemljidež. Ker se Jesenice rapidno širijo in rastejo vsak dan, oposarjam posestnike, naj ne prodajajo svojih zemljidež tuju, da se ne bodo preposno kvalificirali, sposavali, da so vsi denarni vtri v tujdevi roki, njim samim pa ostanejo le kosti.

— **Na Grmu pri Rudolfovem** je pogorelo dne 9. t. m. med 11. in 12. uro dopoldne podstrežje pri šolski perlinci in sušilnici. Zatagal je 5letni hišnikov sinček, ki je v družbi nekega drugega otroka šel na podstrežje in »delal kres«. Poslopje je zavarovano. Požarna brambla iz Rudolfevega je prihitela s hvale vredno bitrostjo in požaru in omejila razširjanje ognja v dolje prostore sušilnice in perlince.

— **Poskušen samomor.** 67letni Št-fan Strmček, tesar iz Tepine na Štajerskem, je zblaznil in si domišljal, da ga preganjajo ter si je 5. t. m. v Sloveniji Bistrici prebodal vrat Poškodba je lahka. Prepeljali so ga v bolnico v Maribor.

— **V Muro je skočila v Ljubljnu** 23letna sobrica Angela Strmec iz Ljutomerja.

— **Obesil se je v Mariboru** 49letni ključnica južne železnice Iv. Poznik.

— **V Batah na Goriškem** je gorelo v noči na tork. Škode je 2000 K.

— **Kazni za nemire v kaznilnici v Gradisču ob Soči.** Poročali smo svoj čas o nemirih, ki so nastali v kaznilnici v Gradisču. Pred par dnevi se je vršil obravnavna, kjer so bili obsojeni: Anton Trevisi iz laškega Vidma na 2 leta in 6 posti, Ivan Kosič iz Zadra na 18 mes. s postom in posamezno celico vsake 3 mesece, istotako Leop. Jereb iz Kamnika, H. Lazarčič iz Trsta na 10 mesecevje; dva sta bila oproščena.

— **Občni zbor društva »Marodni dom« v Trstu** se je vršil v nedeljo 2. t. m. V novi odbor so bili izvoljeni predsednikom: Ante Bogdanović; odborniki: dr. Otokar Rybář, dr. Gustav Gregorin, dr. Simon Pertot, dr. Ivan Novak, prof. Matko Mandič, Vladko Trnovec, Jernej Pintar, Josip Rožec. Nadzorniki: dr. Matej Pretner, dr. Edvard Slavík, Gjuro Vučković, Graejan Stepančič in Anton Kalister. Občni zbor se je zaključil z željo, da bi se združenimi močmi posrečilo doseči v doglednem času novi postavljeni cilj: slovensko gledališče v Trstu.

— **Solnčarica** je zadela v Trstu voznika Ivana Gorjupa, ko je peljal iz mesta poštištvo. Umrl je kmalu potem. — Iz Pazina se pa po roča, da je danes teden med Dinjanom in sv. Petrom zadeba solnčarica postajevodju orožnikov iz Sv. Ivana v Sterni, Antonu F. ačula. Umrl je čez nekaj ur na to. — 40letni Josip Uej je delal na polju blizu Ajševice na Goriškem v sredo popoldne. Kar mu je prišlo slab, padel je nezavesten na tla in ostal mrtev. Usmrtila ga je solnčarica. — V Gradisču ob Soči je prišel rezat žito h kolonu Tofulu Miha Vžintin iz St. Martina na Krasu. Ob 5. ga je udarila solnčarica, ob 7. je bil mrtev. — V Cervinjanu je solnčarica zadela več ljudi in nekaj jih je umrlo. Neki delavec v opekarini je vsled solnčarice kakor blazen.

— **Vlom.** Tržičani imajo navado, kadar gredijo na poletne počitnice, da dajejo spraviti svoje klučne policije, ki pošlje potem kakega svojega cuvaja v omenjeno hišo, da jo varuje. To pa ne zadostuje prekanjenosti tržaških tativ. Gospa Marija Garofolo je storila tako, a tativi so vložili kluč temu v njeno stanovanje, ki ima 11 sob, pa niso našli več nego za kakih 200 K vrednosti. Zato so šli v stanovanje eno nadstropje višje, kjer je šla stranka tudi na počitnice, a se jim je tudi slab obneslo. Denarja so dobili le 4 K in vzelni neko novo okleko. Cuvaj je sicer klical za njimi, ko so odhajali, a niso so zmenili zanj, ampak izginili so brez sledu.

— **Umrla je v Spletu vodova gospa Antica Boršić, rojena Gjiković-Markovina**, mati dalmatinskega državnega poslanca g. Lovra Boršića.

— **Svojo ženo usmrtil.** V soboto zvečer je 30letni kmet Nikolaj Orbančič v Baščanski dragi zadal svoji ženi Heleni iz ljubosumnosti osem sunkov z nožem in jo na ta način usmrtil. Celo noč je tavjal potem okrog, drugi dan se je pa podal v Reko, kjer je dobil takoj delo, kot navaden delavec. Med tem je pa njegova hčerka pisala svojemu stricu Andreju Barbariu v Reko dopisnicu in mu naznana,

kaj je oče storil, ne da bi vedela za posledice svoje naznatitve. Policija je Orbančiča prijela, ki je takoj po arca- ciji priznal svoje dejanje.

— **Slovensko akademično društvo »Ilirija« v Pragi** je izvolilo na II. rednem občnem zboru dne 1. julija t. l. slediči odbor: tehnik France Jenčič, predsednik; modroslovec Adolf Turček, podpredsednik; modroslovec Josip Marn, tajnik; tehnik Viljem Kukec, blagajnik; tehnik Josip Krementič, knjižničar; tehnik Peter Brelih, arhivar; pravnik Anton Anton Kacjan, gospodar; tehnik Ivan Presel in modroslovec Zvonimir Bernot, preglednika.

— **Zgodnji jutrenji nemiri v Gorupovih ulicah.** Piše se nam: Uradnik Kranjske braničnice, Jos. Černe, po Gorupovih ulicah znan sploh pod imenom »Dež«, ker ta pristni (?) German, sin pristnega slovenskega nekdanjega mesarja v Kolodvorskih ulicah, v svoji nadutosti in bornironosti neče razumeti niti slovenske besedice dež, ter povprašuje, kaj pomeni ta izraz, se je vrnil včeraj zjutraj s svojo boljšo polovico in s svojimi prijatelji od veselice nemških turnarjev iz kazine v svoje stanovanje. Ker so bili v rožicah, so nadaljevali to veselico. Odprli so okna, da so dihalo čisti zrak in da so se slišale njihove govorance; zraven so hajlali, da se je tresla Gorupova hiša ter odmevalo po bližnjem Mirju. Venomer se je čulo »Heil der Südmark, Heil Germania«. Da je bil efekt večji, zbudil je ta veliki German svoji deci iz sladkega spanja, da sta pomagali hajlati v stanovanju in po mostovih Gorupove hiše. Niram prav nič zoper to, kaj kdo počne v svojem stanovanju, mislim, da veleva že dostojnost vsakega olikanemu človeku, da ne dela takega krvala zjutraj zgodaj in da ne vznemirja vse sosedstvne.

— **Neprijetno presenečenje.** K. je včeraj popoldne prišla Ivana Kikljeva, žena železniškega uslužbenca na Poljansko cesto št. 13 domov, je zapozila pri oknu, da ima v sobi nepoklican obisk. Šla je potem z ljudmi v sobo, kjer so »obiskovalca« prijeli in oddali policiji. Navedenec je izvohal, kje ima Kikljeva kluč v stanovanju in prišel z njim v sobo z namenom, da kaj pokrade. Izkaže se je, da je bil »posnetnik zelo nevarni tat Leopold Pašar, rojen dne 4. novembra 1889 v Ljubljani in sem. kaj pristojen.

— **Dobra prijateljica.** Slaboglasna Marija Drevčeva je prišla včeraj obiskat v Vodmatu svojo prijateljico Auo Lukancovo. Izkoristila je po obisk, kajti ko je odšla, je zanj izginila tudi več oblike, katero je prodala nekemu starinarju za eno krono, le čim je imela še na nogah, ko je doletela roka pravice.

— **Izgubljene in najdeni reči.** Počestnica Marija Vidmarjeva je izgubila na glavni pošti denarnico, v kateri je bilo približno 2 K drobiža. — Fran Zupančič je izgubil srebrno častniško verižico, katera je imela kot obesek kompas s črkama F. Ž. vredno 13 K. — Sivilija Františka Vodiček je izgubila srebrno žensko uro z zlato verižico, skupaj vredno 16 K. — Ana Čerček je izgubila šeipalač s temnimi stekli, vredno 3 K. — Uradnikova voda Vikt. Lampa je izgubila zlato moško uro z dolgo zlato verižico, vredno skupaj 200 K. — Počestnica Terezija Cepin iz Havptmane je izgubila bankovco za 50 K in dva po 10 K. — Fran Strus je izgubil črno denarnico s 6 K. — Najdeno je na južnem kolodvoru par belih rokav, ruta in 4 kg muke.

— **Ljubljanska društvena godba** predstoji jutri zvečer v »Svinčarij« koncert. Začetek ob 8. uri. Vstopina prosta.

Telefonska in brzojavna poročila.

— **Dunaj 1**

Gospodarstvo.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica v Ljubljani. V prvem polletju 1905 se je vložilo na hranilne knjižice 659.531 K 94 v., dvignilo pa 550.226 K 98 v., torej več vložilo 109.304 K 96 v. Ato prištejemo k temu saldo 1. decembrom 1904 po 1.745.392 K 63 v., znaša stanje hranilnih vlog dne 1. julija 1905 1.854.697 K 59 v. Denarni promet do 30. junja 1905 8.601.607 K 63 v.

Borzna poročila.

Ljubljanska "Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kursi dun. borze 9. julija 1905.

	Dunav	Blago
majeva renta	100-40	100-60
srebrna renta	100-30	100-50
avstr. kronska renta	100-45	100-65
" zlata	119-35	119-55
ograka kronska	96-95	97-15
" zlata	117-10	117-30
posojilo dežele Kranjske	99-50	101-
posojilo mesta Split	100-60	101-60
Zadar	100-	100-
bos. here. žel. pos. 1902	100-90	101-90
češka dež. banka k. e.	100-25	100-55
" ž. e.	100-25	100-60
zast. pisma gal. d. hip. b.	100-75	101-75
pešt. kom. k. e. z.	106-60	107-60
zast. pisma Innerst. hr.	101-50	
ograke cen. dež. hr.	100-25	100-65
z. pis. ogr. hip. ban.	100-	100-90
obl. ogr. lokalnih žel. lemnih d. dr.	100-	101-
obl. češke ind. banke	100-75	101-75
prior Trst-Poreč lok. žel.	99-50	100-
prior dol. žel.	317-75	318-75
juž. žel. kup. i/4/	101-05	102-
avst. pos. za žel. p. e.		
Srečke		
Srečke od 1. 1860 ¹	191-	193-
" 1864	293-50	295-50
tizake	166-	168-
zem. kred. I. emisije	306-	312-
" II.	303-	310-70
ogr. hip. banke	269-	274-
arbake à fra. 100-	103-	107-
turške	141-25	142-25
Basilička srečke	25-50	26-50
Kreditne	478-	485-
Inomostne	78-25	84-25
Krakovske	88-25	94-25
Ljubljanske	66-	70-
Avst. rud. križa	55-	56-
Ogr.	35-50	36-50
Rudolfove	64-	68-
Saleburške	74-	77-50
Dunajske kom.	537-	543-50
Delnice		
Južne želznicce	85-70	86-70
Državne želznicce	672-75	675-75
Avstr.-ograke bančne delnice	1636-	1645-
Avstr. kreditne banke	657-25	658-25
Ograke	777-	779--
Zivnostenske	246-	247-
Premogokov v Mostu (Brž)	657-	663-
Alpinški montan	526-25	527-25
Praške žel. indr. dr.	2657-	2667-
Rims-Murányi	549-50	550-50
Trovovske prem. družbe	276-	279-50
Avstr. orožne tovr. družbe	580-	584-
Češke sladkorne družbe	167-50	171-
valute		
C. kr. cekin	11-34	11-38
20 franki	19-12	19-14
20 marke	23-48	23-52
Sovereigns	23-95	24-03
Marke	117-40	117-60
Laški bankovec	95-55	95-75
Rubli	253-	253-75
Dolarji	4-84	5-

Meteorologično poročilo.

Vsi dan nad morjem 306-1. Srednji srednji tisk 756-0 ---

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo
8. 4. zv.	737-9	195	sl. vzhod		jasno
9. 4. zv.	739-9	148	sl. svzh.		jasno
9. 4. pop.	738-5	267	sr. jvzh.		jasno
10. 4. zv.	738-7	221	sl. jvzhod		jasno
10. 4. zv.	739-0	152	brezvetr.		jasno
10. 4. pop.	737-0	290	sl. jvzhod		jasno

Srednja temperatura sobote in nedelje: 20 °C in 21 °C, normalne: 19.5 °C in 19.6 °C. Nokrina v 24 urah: 0.0 mm in 0.0 mm.

Tužnega srca naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znacem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog oziroma oče, gospod

Franc Kotlušek
c. kr. nadpaznik v pokolu

danes ob 2. uri popoldne po zelo dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 64 let mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v pondeljek, 10. julija ob 4. uri popoldne iz hiši žalosti, Karlovška cesta 11 na pokopališče k. Sv. Krištofu.

Pokojnika priporočamo v blagospomin. 2191

V Ljubljani, dne 8. julija 1905.

Zelijoči ostali.

Amalija Kotlušek roj. Kump, so-prega. — Alfonz, Amalija, Franc, Hedvika in Ivan, otroci.

Izdajatelj in odgovorni rednik: Dr. Ivan Tavčar.

Prodajalka

s kaveijo, 18 do 24 let star, izvez-bana v špecijski stroki, ter bi mogla trgovino tudi samostojno voditi, se sprejme proti dobrati plači.

Dopisi naj se pošljajo na uprav. „Slov. Naroda“. 2193

Dobri žičarji

(Dratzieher)

za debelejše in srednje delo dobe traj-nega posla v neki švicarski železni fužini. — Prijave pod N 3126 L z firmi Haasenstein & Vogler, Dunaj I, Wall-fischgasse 10. 2194-1

V najem se odda takoj gostilniška koncesija z žganjetičom.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 2139-5

Stanovanja

obstoječa iz 3 in 5 sob, se oddajo v najem v novih stavbah v Dalmatinih ulicah.

Povpraša se v Šelenburgovih ulicah št. 6, I. nadstropje, pisarna Deghenghi. 2129-5

Krojaški salon za gospode

Ivan Magdić

v Ljubljani, na Starem trgu štev. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovnejših žurnalih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga. Uniformiranje in zaloga potrebiščin za Sokole.

Št. 87.

Oddaja stavbe enonadstropnega šolskega poslopja

s 4 učnimi sobami, eno rezervno sobo, eno sobo za učila in konferenčne in stanovanjev Šolskega sluge v Loki pri Zidanem mostu.

Ustrena zniževalna dražba se bo vršila

v ponedeljek, dne 24. julija 1905 ob 10. uri predpoldne v šoli v Loki pri Zidanem mostu.

Stavba se bude oddala le enemu glavnemu podjetniku.

Izklicna cena znaša 47.488 K 47 h.

Stavni operat, sestoječ iz stavbnih načrtov, stavbnega dovoljenja, stroškovnika in stavbnih pogojev je razpoložen na vpogled v šoli v Loki in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 4748 K varščine.

Krajni šolski svet v Loki pri Zidanem mostu

dne 8. julija 1905.

Načelnik: Michael Igler.

Št. 23240.

Razpis lekarne.

Z razpisom z dne 21. junija 1904 št. 5773 je c. kr. deželna vlada za Kranjsko dovolila

ustanovitev nove (šeste) lekarne v Ljubljani

s staljališčem na krizišču Rimske, Tržaške in Bleiweisove ceste.

V smislu obstoječih predpisov razpisuje mestni magistrat konkurs za oddajo te novo dovoljene lekarne. Prošnje za dotično koncesijo je vložiti do 15. avgusta t. l. pri mestnemu magistratu.

Prošnjam, ki morajo biti kolekowane s kolekom za K 2—, je priložiti nastopna dokazila: rojstni ozir. krstni list, dokazilo o avstrijskem državljanstvu (domovnica), spričevalo o lepem vedenju, tirocinjalno spričevalo, kondicijska spričevalo o službovanju v lekarnah, magistrski diplom s potrjeno 5letno službo (servirno) dobo, eventualna dokazila o posebnih farmacevtičkih delih na znanstvenem ali praktičnem polju, dokazilo, da ima prosilec za napravo in vršbo javne lekarne potrebu denarna sredstva, revers, s katerim se prosilec zaveže, da bode v slučaju podelitve koncesije najmanj 10 let koncesijo **osebno** izvrševal, dokazilo, da je prosilec zmožen obh. deželnih jezikov.

Na prošnje, ki se vloži po pretečenem roku, ali pa ne bodo pravilno opremljene, se ne bodo oziralo.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 5. julija 1905.

Zobozdravnik

Dr. E. Bretl

ordinira vsak torek
v Kamniku
„Hotel Fischer“.

2200

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovidnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s smanjšanjem se vpadi.

Vsek dan ima po preteklih petih letih pravico do dividende.

„SLAVIJA“ vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 31.865.386-80 Izplačane odškodnine in kapitalije: 82.737.159-57 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseškoni slovensko, narodno uprave.